

Vergaderjaar 2024–2025

32 725

Werelderfgoedlijst

29 684

Waddenzeebeleid

Nr. 6

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 januari 2025

Op 25 juli jl. heeft het Werelderfgoedcomité van Unesco een State of Conservation (hierna: SoC) voor Waddenzee Werelderfgoed vastgesteld. In dit besluit komen een aantal zorgen en verzoeken betreffende Unesco Werelderfgoed Waddenzee aan bod. Unesco verzoekt Nederland, Duitsland en Denemarken om uiterlijk

1 februari 2025 te reageren op deze zorgen. Conform toezegging van 4 september 2024 wordt u hierbij geïnformeerd over de conceptreactie. Met het oog op het commissiedebat Waddenzee is Unesco geïnformeerd dat de reactie uiterlijk 16 februari 2025 wordt verstuurd.

Unesco spreekt zijn zorgen uit over de bescherming van de Waddenzee en spoort aan om gepaste maatregelen te nemen. Unesco verzoekt om de uitzonderlijke universele waarde (Outstanding Universal Value, OUV) van de Waddenzee beter te betrekken in de besluitvorming bij projecten in en rond de Waddenzee en daar specifiek cumulatie van effecten in mee te nemen. Op een aantal onderdelen bouwt de SoC voort op de SoC van vorig jaar, bijvoorbeeld waar het de gaswinning Ternaard, het Programma Aanlanding Wind op Zee-Eemshaven (PAWOZ) en de zoutwinning betreft. Het Bestuurlijk Overleg Waddengebied heeft daarom op 12 december 2024 ook besloten dat de kaders zoals die op 7 februari 2024 met uw Kamer zijn gedeeld nog steeds van toepassing zijn (Kamerstuk 29 684, nr. 5).

De kernverplichting van het Unesco Werelderfgoedverdrag is de instandhouding van de OUV. Het Nederlandse beleid is dat er in en rond Werelderfgoed ruimte moet zijn om in samenhang met behoud van de OUV activiteiten zoals aanlanding van kabels, (garnalen)visserij, voedselzekerheid en bereikbaarheid te laten plaatsvinden.

De SoC is de eerste (proces)stap als er sprake zou zijn van een bedreiging van de OUV van het Werelderfgoed. Als blijkt dat de OUV onherstelbaar is

aangetast, kan dat uiteindelijk leiden tot het verlies van de status van Werelderfgoed. De Waddenzee is nog verschillende processtappen verwijderd van een eventueel verlies van de status van Werelderfgoed, wel heeft het Unesco Werelderfgoedcomité de afgelopen twee jaren een SoC vastgesteld.

Er zijn door het comité in de laatste SoC geen stappen gezet die een mogelijk verlies van de status dichterbij kunnen brengen, zoals bijvoorbeeld het sturen van een missie.

Doordat de SoC voortbouwt op onze reactie van vorig jaar is deze een stuk beknopter. Met Duitsland en Denemarken werk ik aan een strategische milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) om inzicht te krijgen in cumulatieve effecten van activiteiten in de Waddenzee. Er wordt nog met Duitsland en Denemarken overlegd over de opzet voor de toegezegd plan-m.e.r. Unesco zal hier op een later moment over worden geïnformeerd.

Op verschillende aspecten is positieve voortgang te benoemen. Binnen Nederland werken we, conform afspraken in de Agenda voor het Waddengebied 2050, verder aan de balans tussen ecologie en economie middels onder andere het Beleidskader Natuur Waddenzee. De plan-m.e.r. zal uiteindelijk een aanvullende bouwsteen in deze aanpak worden. Voor Ternaard geldt dat er gekeken wordt of NAM kan afzien van winning en de Heritage Impact Assessment voor PAWOZ is conform de verzochte methodologie uitgevoerd en wordt binnenkort gedeeld met Unesco.

In de bijlage vindt u de volledige concept reactie richting Unesco. Denemarken zal namens de drie landen de definitieve reactie indienen.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J.F. Rummenie